

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11219/2025
01.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Херцег, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате и утврђења јавне својине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 397/25 од 14.05.2025. године, у седници одржаној 01.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 397/25 од 14.05.2025. године у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 763/2023 од 07.11.2024. године у ставовима другом и трећем изреке и првостепена пресуда у наведеном делу, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати преко досуђеног износа од 5.274.400,00 динара до 6.596.800,00 динара, са законском затезном каматом на разлику наведених износа од 07.11.2024. године до исплате и да се утврди да је тужени Град Нови Сад стекао право својине преко 4254/11509 до 5318/11509 делова на парцели број .. КО Ветерник, укупне површине 939 м², те тужилац обавезе да трпи да се тужени са тим делом права упише код надлежне Службе за катастар непокретности након правноснажности пресуде.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 397/25 од 14.05.2025. године у преосталом делу којим је потврђена првостепена пресуда.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 763/2023 од 07.11.2024. године, ставом првим изреке, констатовано је да је тужбени захтев делимично усвојен. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу исплати 6.596.800,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, утврђено је да је

тужени Град стекао право јавне својине у 5318/11509 делова на парцели број .. КО Ветерник, површине 939 м2, која се води уписана код РГЗ СКН Нови Сад I, те је наложено тужиоцу да трпи да се тужени са тим правом упише код надлежне Службе за катастар непокретности након правноснажности пресуде. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев за исплату накнаде преко досуђеног до траженог износа од 11.415.200,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев за утврђење права јавне својине туженог Града Новог Сада преко утврђеног до траженог удела од 9205/11509 делова на катастарској парцели број .. КО Ветерник, укупне површине 939 м2, која је уписана код РГЗ СКН Нови Сад I. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове од 234.802,50 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 397/25 од 14.05.2025. године, одбијена је жалба туженог, усвојена је жалба тужиоца, па је првостепена пресуда у одбијајућем делу и делу одлуке о трошковима поступка укинута и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење, а у усвајајућем делу пресуда је потврђена.

Против правноснажног дела пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија делимично основана.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Тужени не конкретизује релативно битне повреде одредаба парничног поступка које су биле од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је сувласник 9205/11509 делова парцеле .., земљиште у грађевинском подручју површине 939 м2 у КО Ветерник, које је према планским актима тужене локалне самоуправе предвиђено за јавну саобраћајну површину – регулацију улица. Парцела је фактички приведена планираној намени у површини од 434 м2, што представља 46,21% њене укупне површине, односно удео од 5318/11509. Тржишна вредност 1 м2 ове парцеле је 15.200,00 динара, што за површину од 434 м2 представља 6.596.800,00 динара.

Са полазиштем на наведено утврђење, нижестепени судови пресуду у побијаном делу заснивају на члану 58. Устава Републике Србије и члану 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права, налазећи да тужилац не може да сноси штетне последице пропуста надлежних органа туженог Града да спроведе поступак експропријације, па је из тог разлога тужени у обавези да тужиоцу надокнади тржишну вредност фактички експроприсаног дела парцеле и да се на том делу упише јавна својина туженог Града.

По становишту Врховног суда, нижестепени судови су пресуду засновали на меродавном материјалноправном оквиру, али су погрешно применили материјално

право када су усвојили постављени тужбени захтев преко дела који премашује сувласничку припадност тужиоца на земљишту које је фактички приведено планираној намени.

Одредбама члана 58. Устава Републике Србије јемчи се мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона (став 1.); право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне (став 2.); законом се може ограничити начин коришћења имовине (став 3.).

Према члану 3. Закона о основама својинскоправних односа, власник има право да своју ствар држи, да је користи и њоме располаже, у границама одређеним законом (став 1.); свако је дужан да се уздржава од повреде права својине другог лица (став 2.). По одредбама члана 14. став 1. и 2. тог закона наведена права припадају и сувласницима.

Према Закону о јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 153/20), добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу овог Закона, сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви... улице, тргови, јавни паркови...) (члан 10. став 2); добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев државних путева другог реда, која су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (који нису део ауто-пута или државног пута I и II реда) и тргова и јавних паркова, који су у својини јединица локалних самоуправа на чијој територији се налазе (члан 10. став 10.).

У конкретном случају разјашњено је да је тужилац сувласник парцеле у делу од 9205/11509 и да је парцела фактички приведена планираној намени у површини од 46,21%, па је тужиоцу неосновано признато право на исплату тржишне вредности непокретности, односно утврђено право јавне својине у процесном односу тужиоца и туженог Града и у делу који одговара сувласничкој сразмери преосталих сувласника. Према сувласничком уделу, тужиоцу на фактички експроприсаном земљишту припада површина од 347 м², односно његов сувласнички удео у односу на целу парцелу представља 4254/11509. Са полазиштем на тржишну вредност 1 м² парцеле од 15.200,00 динара, укупна тржишна вредност земљишта на коме је тужилац сувласник и које је фактички приведено планираној намени износи 5.274.400,00 динара.

Из наведених разлога, нижестепене пресуде су преиначене у делу у коме су сувласници на парцели трећа лица, пошто у том делу тужилац није активно легитимисан да захтева исплату тржишне вредности фактички експроприсаног земљишта, односно упис јавне својине туженог Града.

Имајући у виду да је тужени постигао само делимични успех у ревизијском поступку, на основу одредби чланова 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Из изнетих разлога, одлука у изреци донета је на основу чланова 416. став 1. и 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**